

รอบรู้เรื่องงาน

อำนาจหน้าที่ของผู้ที่ดำรงตำแหน่ง.....ปรากฏดังนี้

๑. อำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานที่ดินในการออกโฉนดที่ดิน หรือหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินต่าง ๆ ปรากฏตามกฎหมายและคำสั่ง ดังนี้

๑.๑ มาตรา ๕๗ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน(ฉบับที่ ๔) พ.ศ.๒๕๒๘ ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ให้เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัด เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัด สาขา หรือเจ้าพนักงานที่ดินซึ่งอธิบดีมอบหมาย เป็นผู้ลงลายมือชื่อใน โฉนดที่ดินและหนังสือรับรองการทำประโยชน์ และประทับตราประจำตำแหน่ง ของเจ้าพนักงานที่ดินเป็นสำคัญ

๑.๒ อธิบดีกรมที่ดินได้มีคำสั่งกรมที่ดิน ที่ ๖/๒๕๔๓ ลงวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๔๓ มอบหมายให้ข้าราชการซึ่งทำหน้าที่เจ้าพนักงานที่ดิน หัวหน้าส่วนแยกและหรือเจ้าพนักงานที่ดินผู้รักษาราชการแทนเจ้าพนักงานที่ดินหัวหน้าส่วนแยกเป็นผู้ลงลายมือชื่อและประทับตราประจำตำแหน่งของ เจ้าพนักงานที่ดินในโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ในเขตพื้นที่ดำเนินการของสำนักงานที่ดินส่วนแยกที่อยู่ในความรับผิดชอบ

๑.๓ มาตรา ๖๐ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ได้กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่หรือเจ้าพนักงานที่ดิน แล้วแต่กรณี มีอำนาจทำการสอบสวนเปรียบเทียบในการออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ที่มีการโต้แย้งสิทธิกัน ถ้าหากตกลงกันได้ก็ให้ดำเนินการตามที่ตกลง หากตกลงกันไม่ได้เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดหรือเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสาขา มีอำนาจพิจารณาสั่งการไปตามที่เห็นสมควร ซึ่งกรมที่ดินได้มีหนังสือกรมที่ดิน ที่ มท ๐๕๑๖.๒/ว ๓๕๗๒๘ ลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ กำหนดแนวทางปฏิบัติการกรณีผู้โต้แย้งคัดค้านการออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดิน ตามมาตรา ๖๐ แห่งประมวลกฎหมายที่ดินไว้แล้ว

๑.๔ กฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๓ (พ.ศ. ๒๕๓๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๗ ข้อ ๑๕ และ ข้อ ๑๖ กำหนดไว้ว่า ในกรณีออกโฉนดที่ดินโดยการเดินสำรวจ หรือเป็นการเฉพาะรายตามมาตรา ๕๘ มาตรา ๕๙ และมาตรา ๕๙ ทวิ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ก่อนแจกโฉนดที่ดินให้เจ้าพนักงานที่ดินประกาศการแจกโฉนดที่ดินให้ทราบมีกำหนดสามสิบวัน ประกาศนั้น ให้ปิดไว้ในที่เปิดเผย ณ สำนักงานที่ดินท้องที่ สำนักงานเขต หรือที่ว่าการอำเภอหรือที่ว่าการกิ่งอำเภอท้องที่ ที่ทำการแขวงหรือที่ทำการกำนันท้องที่ และในบริเวณที่ดินนั้น แห่งละหนึ่งฉบับ ในเขตเทศบาลให้ปิดไว้ ณ สำนักงานเทศบาลอีกหนึ่งฉบับ

๒. เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดหรือผู้อำนวยการศูนย์ ตรวจสอบเรื่องราวตามที่ช่างรังวัด และฝ่ายทะเบียนหรือผู้กำกับการเดินสำรวจ

ผู้กำกับการรังวัด ในกรณีการเดินสำรวจ เสนอมา ให้ได้สาระสำคัญ อย่างไรบ้างก่อนลงนามออกโฉนดที่ดิน

๒.๑ เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดหรือผู้อำนวยการศูนย์ฯ ต้องตรวจสอบรายงานตามที่ได้ฝ่ายรังวัด ผู้กำกับการรังวัดเสนอมา ส่วนการตรวจสอบนั้น หากเป็นการเฉพาะรายเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดจะต้องตรวจสอบรายงานผลการรังวัด (ร.ว.๓) ซึ่งผ่านการตรวจสอบความถูกต้องจากหัวหน้างานรังวัดและหัวหน้าฝ่ายรังวัดในรายละเอียด อาทิเช่น

(๑) เจ้าของที่ดินข้างเคียงมาระวางแนวเขตและลงชื่อรับรองแนวเขตทุกด้านหรือไม่ ขาดข้างเคียงด้านใด ใครเป็นเจ้าของ มีผู้คัดค้านหรือไม่

(๒) เจ้าของที่ดินข้างเคียงเปลี่ยนแปลงหรือไม่ เพราะเหตุใด

(๓) อาณาเขต ระยะเวลา รูปแผนที่และเนื้อที่ที่ดินที่รังวัดใหม่ ต่างกับอาณาเขต ระยะเวลา รูปแผนที่ที่ดิน และเนื้อที่ในหลักฐานสำหรับที่ดินเดิม (หากมี) เช่น ส.ค. ๑, น.ส. ๓, น.ส. ๓ ก. มากน้อยเท่าใดและตำแหน่งที่รังวัดใหม่ตรงกับตำแหน่งตามหลักฐานสำหรับที่ดินเดิมหรือไม่

และต้องตรวจสอบรายงานตามที่ได้ฝ่ายทะเบียนเสนอมา กล่าวคือ

(๑) ที่ดินนั้นอยู่ในลักษณะต้องห้ามมิให้ออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินตามกฎหมาย (กฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๓ (พ.ศ. ๒๕๓๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน ข้อ ๑๔) หรือไม่

(๒) ที่ดินนั้นตั้งอยู่ในท้องที่ตำบล อำเภอ จังหวัดใด มีหลักฐานสำหรับที่ดินอย่างไร หรือไม่ เช่น ส.ค. ๑ ใบจอง (น.ส. ๒) น.ส. ๓,

น.ส. ๓ ก. เป็นต้น มีข้างเคียง ทิศเหนือ ทิศใต้ ทิศตะวันออก ทิศตะวันตก จด
ผู้ใด หรือที่สาธารณะใด

(๓) บริเวณที่ดินนั้นได้มีการสร้างระวางแผนที่เพื่อ
การออกโฉนดที่ดินแล้วหรือไม่ (ระเบียบของคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ
ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๓๒) ข้อ ๔)

(๔) ที่ดินนั้นเป็นที่สาธารณประโยชน์ ที่หลวงหวงห้าม
ที่ทางราชการสงวนไว้หรือไม่ ผู้ขอทำประโยชน์อะไรในที่ดิน เช่น ทำนา ทำ
สวน ทำไร่ หรือปลูกสร้างที่อยู่อาศัยประการใดและมีการครอบครองทำ
ประโยชน์ต่อเนื่องตลอดมาหรือไม่

(๕) ประกาศแจกโฉนดที่ดินครบกำหนดแล้วหรือไม่ มี
ผู้คัดค้านหรือไม่ อย่างไร

(ซึ่งการเดินทางสำรวจ ผู้อำนวยการศูนย์ ก็ตรวจสอบ
เช่นเดียวกัน)

ทั้งนี้ ขั้นตอนและระยะเวลาในการออกโฉนดที่ดินเป็นการ
เฉพาะราย เป็นไปตามระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการปฏิบัติราชการเพื่อ
ประชาชน พ.ศ. ๒๕๔๒ หมวด ๑ การออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดิน ข้อ ๗

๓. การรักษาราชการแทน

เมื่อจังหวัดได้มีคำสั่งแต่งตั้งให้ข้าราชการรักษาราชการแทน
เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัด โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔๗ แห่ง
พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และคำสั่ง
กรมที่ดิน ที่ ๑๙๘๑/๒๕๓๖ ลงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๓๖ เรื่อง มอบอำนาจให้

ปฏิบัติราชการแทน ในการแต่งตั้งผู้รักษาราชการแทนเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัด ซึ่งปัจจุบันการมอบอำนาจกรณีนี้เป็นไปตามคำสั่งกรมที่ดิน ที่ ๒๑๘๕/๒๕๔๖ ลงวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๔๖ เรื่อง มอบอำนาจของอธิบดีกรมที่ดินให้ ผู้ว่าราชการจังหวัดแบบบูรณาการปฏิบัติราชการแทนแล้ว ดังนั้น ในกรณีนี้ เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดไม่สามารถปฏิบัติราชการได้และจะเกษียณอายุราชการ เจ้าหน้าที่ผู้รักษาราชการแทนในลำดับต้นก็สามารถลงนามใน โฉนดที่ดิน โดยกรมที่ดินไม่จำเป็นต้องแต่งตั้งผู้รักษาราชการแทนเพื่อลงนามใน โฉนดที่ดินแต่อย่างใด

๔. นายอำเภอท้องที่ที่ขออนอกโฉนดที่ดินมีหน้าที่เกี่ยวกับการ ออกโฉนดที่ดินเฉพาะรายอย่างไรบ้าง หน้าที่ดังกล่าวกำหนดไว้ใน หนังสือระเบียบ คำสั่ง หรือกฎหมายใดบ้าง

ตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ มาตรา ๑๒๒ กำหนดให้ นายอำเภอมีหน้าที่ดูแลรักษาและคุ้มครอง ป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินประเภทสำหรับพลเมืองใช้ ร่วมกัน และในการออกโฉนดที่ดินถ้าปรากฏว่าข้างเคียงติด ที่สาธารณประโยชน์ ระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการเขียนข้างเคียงและการ รับรองแนวเขตที่ดิน พ.ศ.๒๕๔๑ หมวด ๑๔ กำหนดให้นายอำเภอเป็น ผู้ระวางชี้และลงชื่อรับรองแนวเขตที่ดิน ต่อมาได้มีการแก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๕๕๗ ตาม พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๕๑ ดังนี้

มาตรา ๑๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๒๒ พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พุทธศักราช ๒๔๕๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

มาตรา ๑๒๒ นายอำเภอและมีหน้าที่ร่วมกับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในการดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน และสิ่งซึ่งเป็นสาธารณประโยชน์อันอยู่ในเขตอำเภอ

นายอำเภอและองค์การปกครองท้องถิ่นไม่มีอำนาจใช้หรือยินยอมให้บุคคลอื่นใช้ที่ดินตามวรรคหนึ่ง เว้นแต่จะได้รับความเห็นชอบของผู้ว่าราชการจังหวัดและปฏิบัติตามประมวลกฎหมายที่ดินและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

ในกรณีที่มีข้อพิพาทหรือคดีเกี่ยวกับที่ดินตามวรรคหนึ่ง นายอำเภอและองค์การปกครองท้องถิ่นจะร่วมกันดำเนินการหรือฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งจะเป็นผู้ดำเนินการ ก็ให้มีอำนาจกระทำได้ ทั้งนี้ กระทรวงมหาดไทยจะวางระเบียบกำหนดหลักเกณฑ์เป็นแนวปฏิบัติด้วยก็ได้

ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการตามวรรคหนึ่งและวรรคสามให้จ่ายจากงบประมาณขององค์การปกครองท้องถิ่น ตามระเบียบที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

มีผลให้กรมที่ดินจะต้องปรับปรุงระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการเขียนข้างเคียงและการรับรองแนวเขตที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๑ โดยที่ตามประมวลกฎหมายที่ดิน

มาตรา ๗๐ ได้กำหนดไว้ว่า เพื่อประโยชน์แก่การรังวัด ให้พนักงานเจ้าหน้าที่
มีอำนาจ

(๑) เรียกผู้มีสิทธิในที่ดินข้างเคียงมาวางแนวเขตและลงชื่อ
รับทราบแนวเขตที่ดินของตน

(๒) เรียกให้บุคคลที่เกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำ หรือสั่งให้ส่ง
เอกสาร หรือหลักฐานอื่นใดที่เกี่ยวข้องในการสอบสวน

ประกอบกับกรมการปกครองได้มีบันทึก ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๑๐.๓/ว ๑๒๔๐๖
ลงวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๑ ส่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่
๑๑) พ.ศ. ๒๕๕๑ ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์การเป็น
กรรมการหมู่บ้าน การปฏิบัติหน้าที่ และการประชุมคณะกรรมการหมู่บ้าน พ.ศ.
๒๕๕๑ และคู่มือการปฏิบัติงานของคณะกรรมการหมู่บ้าน มาให้กรมที่ดินและ
ขอความร่วมมือสนับสนุนการดำเนินงานคณะกรรมการหมู่บ้านและร่วมใช้
คณะกรรมการหมู่บ้านเป็นกลไกขับเคลื่อนกิจกรรมต่างๆ ในหมู่บ้าน ตลอดจน
ผลักดันให้คณะกรรมการหมู่บ้านเป็นองค์กรที่สามารถปฏิบัติหน้าที่ตาม
ที่กฎหมายกำหนด สามารถสนับสนุนภารกิจของทุกภาคส่วนอย่าง
มีประสิทธิภาพและเป็นรูปธรรม ซึ่งกรมที่ดินพิจารณาแล้วเห็นว่า
พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๑๓
ได้แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช
๒๕๕๗ มาตรา ๑๒๒ โดยกำหนดให้นายอำเภอมีหน้าที่ร่วมกับองค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่นในการดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติ
ของแผ่นดินที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกันและสิ่งซึ่งเป็นสาธารณประโยชน์อื่น
อันอยู่ในเขตอำเภอ ฉะนั้น เพื่อให้การปฏิบัติเกี่ยวกับการรับรองแนวเขต

ที่สาธารณประโยชน์ตามประมวลกฎหมายที่ดินได้เป็นไปและสอดคล้องกับพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๕๑ ดังกล่าว กรมที่ดินจึงได้พิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการเขียนข้างเคียงและการรับรองแนวเขตที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๑ โดยระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการเขียนข้างเคียงและการรับรองแนวเขตที่ดิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๑ ซึ่งกำหนดไว้ดังนี้

ข้อ ๒. ให้ยกเลิกความในข้อ ๓๗, ๓๘ และ ๓๙ ของระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการเขียนข้างเคียงและการรับรองแนวเขตที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๓๗ ที่สาธารณประโยชน์ประเภท แม่น้ำ คลอง บึง อ่างเก็บน้ำ ทะเลสาบ และทะเลภายในน่านน้ำไทย ให้เขียนสภาพที่สาธารณชนนั้นแล้วเติมชื่อต่อท้าย เช่น แม่น้ำบางปะกง คลองบางกอกน้อย บึงสีไฟ ทะเลสาบสงขลา

การระวางซีและลงชื่อรับรองแนวเขตที่ดิน เป็นหน้าที่ของกรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย ร่วมกับนายอำเภอท้องที่และผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งที่ดินนั้นตั้งอยู่

ข้อ ๓๘ ที่สาธารณประโยชน์ซึ่งได้มีการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงแล้ว ให้เขียนข้างเคียงเช่นเดียวกับที่ดินที่มีหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงตามหมวด ๓ ถ้ายังไม่มีหนังสือสำคัญดังกล่าวให้เขียนตามสภาพที่ใช้แล้วเติมคำว่า สาธารณประโยชน์ต่อท้าย เช่น ป่าช้า สาธารณประโยชน์ต่อท้าย ที่เลี้ยงสัตว์สาธารณประโยชน์ หากมีชื่อให้เขียนชื่อ

กำกับไว้โดยไม่ต้องเติมคำว่า สาธารณประโยชน์ เช่น ป่าช้าบ้านพริก ที่เลี้ยงสัตว์เขาไม้หลวง

ที่สาธารณประโยชน์ที่มีสภาพตามธรรมชาติ เช่น ห้วย หนอง ลำราง ฯลฯ หรือถนน หนทาง ที่ใช้ประโยชน์ร่วมกันหรือโดยการอุทิศ ซึ่งมีใช้ทางหลวงตามพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๙ ถ้าเป็นที่สาธารณประโยชน์ที่มีชื่อเรียก ให้เขียนชื่อต่อท้ายสภาพที่สาธารณประโยชน์นั้น เช่น ห้วยแห่ง หนองละหาน ถ้าไม่มีชื่อให้เขียนคำว่า สาธารณประโยชน์ต่อท้าย เช่น ทางสาธารณประโยชน์ ห้วยสาธารณประโยชน์

การระวางชี้และลงชื่อรับรองแนวเขตที่ดิน เป็นหน้าที่ของนายอำเภอท้องที่ร่วมกับผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งที่ดินนั้นตั้งอยู่สำหรับทาง ลำราง เหมือง ฯลฯ ที่มีชื่อเรียกเหมือนกันและมีเขตติดต่อเป็นข้างเคียงหลายด้าน การเขียนข้างเคียงในเอกสารให้เขียนชื่อเดียว และลงชื่อรับรองเพียงครั้งเดียว”

(อนึ่ง ปัจจุบันกรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี ได้เปลี่ยนชื่อกลับไปเป็นกรมเจ้าท่าแล้ว)

ทั้งนี้ การระวางชี้และลงชื่อรับรองแนวเขตที่สาธารณประโยชน์ดังกล่าว พนักงานเจ้าหน้าที่จะต้องปฏิบัติตามคำสั่งกรมที่ดิน ที่ ๑๓๐๔/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๒ เรื่อง การรับรองแนวเขตที่ดินของทางราชการ และการออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินจะต้องปฏิบัติตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่

มท ๐๗๑๙/ว ๕๒๕ ลงวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๒ เรื่อง ให้สอบผู้ปกครองท้องที่ก่อนออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดิน วางแนวทางปฏิบัติไว้ว่า ให้สอบผู้ปกครองท้องที่ก่อนออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดิน โดยให้เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดหรือเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสาขาแล้วแต่กรณีมีหนังสือแจ้งให้นายอำเภอท้องที่หรือปลัดอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอท้องที่ออกไปร่วมเป็นพยานและตรวจสอบที่ดินที่ขออนุญาตที่ดิน ว่าเป็นที่สงวนหวงห้ามหรือที่สาธารณประโยชน์อย่างใด หรือไม่ รวมทั้งตรวจสอบการครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินของผู้ขอว่าได้ครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินจริงหรือไม่ อย่างไร เว้นแต่การออกโฉนดที่ดินตามหลักฐาน น.ส.๓ ก. ไม่ต้องแจ้งให้นายอำเภอท้องที่หรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอท้องที่ออกไปร่วมเป็นพยานและตรวจสอบที่ดินแต่อย่างใด

๕. เจ้าหน้าที่บริหารงานที่ดินอำเภอมีหน้าที่อย่างไรบ้างเกี่ยวกับการออกโฉนดที่ดินที่อยู่ในท้องที่ อำนาจดังกล่าวมีกำหนดไว้ในระเบียบ คำสั่ง หรือกฎหมายใด

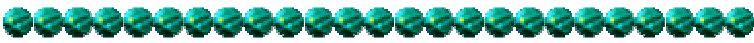
ตามกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมที่ดินกระทรวงมหาดไทย พ.ศ. ๒๕๔๕ ข้อ ข. ราชการบริหารส่วนภูมิภาค (๒) สำนักงานที่ดินอำเภอ มีอำนาจหน้าที่ (ก) ดำเนินการตามประมวลกฎหมายที่ดิน กฎหมายว่าด้วยการจัดสรรที่ดิน และกฎหมายว่าด้วยการเช่าอสังหาริมทรัพย์เพื่อพาณิชยกรรมและอุตสาหกรรม (ข) ปฏิบัติงานในด้านการออกใบจอง การออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ การรังวัดพิสูจน์สอบสวนการทำประโยชน์ ตรวจสอบ

เนื้อที่ การแบ่งแยกที่ดินออกเป็นหลายแปลง การรวมที่ดินหลายแปลงเข้าเป็นแปลงเดียวกัน ในที่ดินที่มีหนังสือรับรองการทำประโยชน์.. (ค) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมายและตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ หมวด ๒ มาตรา ๖๓ กำหนดว่า “ในอำเภอหนึ่ง นอกจากจะมีนายอำเภอเป็นผู้ปกครองบังคับบัญชาและรับผิดชอบดังกล่าวในมาตรา ๖๒ ให้มีปลัดอำเภอและหัวหน้าส่วนราชการประจำอำเภอซึ่งกระทรวง ทบวง กรม ต่างๆ ส่งมาประจำให้ปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ช่วยเหลือนายอำเภอ และมีอำนาจบังคับบัญชาข้าราชการฝ่ายบริหารภูมิภาคซึ่งสังกัดกระทรวง ทบวง กรม นั้นในอำเภอนั้น” ซึ่งตำแหน่งเจ้าหน้าที่บริหารงานที่ดินอำเภอ ก.พ. ถือว่าตำแหน่งนี้เป็นตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการระดับอำเภอ ตามหนังสือกรมที่ดิน ด่วนมาก ที่ มท ๐๖๐๑/ว ๒๓๖๔๐ ลงวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๒๓ ฉะนั้น เจ้าหน้าที่บริหารงานที่ดินอำเภอจึงมีหน้าที่ตามกฎหมายดังกล่าวข้างต้น และมีหน้าที่เป็นผู้ช่วยเหลือนายอำเภอตามที่ได้รับมอบหมายเกี่ยวกับการออกโฉนดที่ดินในหน้าที่ของนายอำเภอตามที่กล่าวมาแล้วในข้อ ๓

๖. ผู้มีอำนาจลงนามหลังโฉนดที่ดินในกรณีจดทะเบียนการยังไม่ชำระค่าธรรมเนียมในการออกโฉนดที่ดิน คือ

พนักงานเจ้าหน้าที่ ตามมาตรา ๕๘ , ๕๘ ทวิ มาตรา ๕๙ มาตรา ๖๐ และ มาตรา ๖๙ แห่งประมวลกฎหมายที่ดินซึ่งอธิบดีแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่ง ผู้อำนวยการศูนย์ฯ หัวหน้ากลุ่มการเดินสำรวจประจำจังหวัด ผู้กำกับการเดินสำรวจ ผู้กำกับการรังวัด หัวหน้างานอำนวยความสะดวก และ

ข้าราชการพลเรือนสามัญตั้งแต่ระดับปฏิบัติงานขึ้นไป หรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๙๗ แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ดังกล่าวข้างต้นเป็นเจ้าพนักงานที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดิน

เรื่องเล่า..จากผู้อำพ

เมื่อครั้งที่(อำนวยการศูนย์ฯ ได้ร่วมไปดูงานที่ประเทศออสเตรเลียกับท่านที่ปรึกษาด้านประสิทธิภาพ กรมที่ดิน(นายประทีป เจริญพร) ท่านได้กรุณาเล่าข้อคิดในการทำงานของท่านให้ฟังในระหว่างการเดินทาง ก่อนท่านเกษียณ จึงได้ไปเรียนสัมภาระณท่านเพื่อนำข้อคิดดังกล่าวมาฝากชาวเดินสำรวจทุกคน เพื่อเป็นแนวคิดและแบบอย่างของพวกเราให้ดำรงชีวิตการเป็นข้าราชการในการทำงานและการครองตนได้อย่างมีความสุข

บรรณาธิการ

ข้อคิดจากท่านที่ปรึกษาด้านประสิทธิภาพ กรมที่ดิน
นายประทีป เจริญพร

ในการทำงานนั้นมีหลักคิดที่ยึดถือและใช้มาโดยตลอด ก็คือ

“ปัญหามีไว้ให้แก้ ไม่ได้มีไว้ให้ลุ่ม

โลกมีไว้ให้เหยียบ ไม่ได้มีไว้ให้แบก”

การทำงานให้ประสบความสำเร็จนั้น

ต้องมียอดประกอบที่สำคัญคือ

“คนดี ระบบดี สภาพแวดล้อมดี”

★ **คนดี** คือคนที่มี ความรู้ ความคิด และคุณธรรม

★ **ระบบดี** คือมีระเบียบแบบแผน ครอบคลุมความคิด มีทฤษฎีการบริหาร จำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงในเรื่องหนึ่งเรื่องใด หากได้มีการทดลองในบางส่วน ก่อนเพื่อให้เกิดการยอมรับก็จะเป็นการดี

★ **สภาพแวดล้อม** หมายถึงด้านอาคารสถานที่ ตลอดจนปฏิสัมพันธ์ ระหว่างคนในหน่วยงานด้วยกัน หรือระหว่างคนในหน่วยงานกับภายนอก หรือกับประชาชน ด้วย

★ **เงื่อนไขในการทำงานของมนุษย์** มีปัจจัย ๒ อย่างคือ **อยากทำ และทำได้**

 “อยากทำ” เป็นเรื่องของการสร้างแรงจูงใจที่ทำให้คนอยากจะทำงาน

 “ทำได้” เป็นเรื่องของความสามารถ(สมรรถนะ) แต่ละบุคคล ดังนี้

★ **คนเก่งสมองดี** ก็จะมีความสามารถแฉะครั้งเดียวทำได้

★ **คนเก่งปานกลาง** ก็ต้องมีการเรียนรู้ให้มากๆ ก็จะทำได้

★ **คนไม่เก่งสมองไม่ค่อยดี** ก็ต้องใช้วิธีการสร้างทักษะในการทำงาน คือให้ทำซ้ำบ่อยๆซึ่งก็จะทำให้เป็นคนที่มีความสามารถได้

★ **มนุษย์ให้จูงที่ใจ วัวควายให้จูงที่เชือก** คือการจูงใจให้คนทำงาน ต้องมีความซื่อสัตย์และจริงใจและรักษาน้ำใจต่อกัน

★ คนที่จะเป็นหัวหน้าคนต้องเข้าใจธรรมชาติของคนว่า คนเรานั้นทำผิดพลาดได้เสมอ ถ้าผิดพลาดโดยไม่ตั้งใจต้อง **ให้อภัย และให้ออกาส**

★ การที่จะเป็นหัวหน้าหรือผู้บังคับบัญชาได้ดีนั้น จะต้อง **ดูคนออก บอกคนได้ ใช้คนเป็น**

★ อยากประสบความสำเร็จในชีวิตต้องรักษาให้ได้ ๒ อย่างคือ **เวลา** และ **คำพูด**

★ **โง่ไม่เป็น เป็นใหญ่ไม่ได้** คือ ไม่อวดฉลาด หรือที่เรียกกันว่าทำตัวเป็นน้ำล้นถ้วยนั่นเอง เสียหายไม่ควรพูด คือพูดแล้วไม่ได้ตั้งค้อย่าพูด

★ **ร้อยคำสอนไม่เท่าหนึ่งตัวแบบ** คนที่จะเป็นหัวหน้าหรือผู้บังคับบัญชาต้องแสดงตนเป็นตัวแบบ หรือทำให้ดูว่า การที่จะเป็นคนดี หรือการทำดี ควรทำเช่นไร เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา

★ ในการแข่งขันนั้น **ใครจะเป็นผู้ชนะ อยู่ที่ว่าใครทนกว่ากัน**

★ เป็นคนต้องรู้จักอดทน **ความอดทนเป็นความดี อดทนให้ถึงที่ได้ดีทุกคน**

★ เมื่อทำงานแล้วประสบปัญหาต้องรู้จัก**ประเมินตัวเองและยืนอยู่บนพื้นฐานของความเป็นจริง** ถ้าเราเป็นฝ่ายถูกร้อยเปอร์เซ็นต์ สู้ตาย ถ้าทำถูกบ้างผิดบ้าง ให้รู้จักการเจรจา แต่ถ้าทำผิดเต็มๆ ก็ขอความกรุณาสถานเดียว

★ เวลามีความสุขใจ ขอให้มองว่าทุกอย่างที่เกิดขึ้นเป็นเรื่องธรรมดาเกิดขึ้นได้กับทุกคน มีลาภ เสื่อมลาภ มียศเสื่อมยศ เกิดขึ้นแล้วก็หายไป

★ เมื่อมีปัญหาหาเรื่อง อย่าถอดใจ ให้มองทุกอย่างเป็นเรื่องง่ายที่สามารถแก้ไขได้

★ **อย่าถอดใจ** ให้มองทุกอย่างเป็นเรื่องง่ายที่สามารถแก้ไขได้

★ **นั่งไว้** เก็บอาการให้อยู่ (มีสติ)

★ **ใจയാตก** จะทำให้มีกำลังใจในการแก้ไขปัญหาและเดินหน้าต่อไปได้

★ **ไม่ว่าจะสุข หรือทุกข์ ต้องนิ่งให้เป็น คือไมยินดี ยินร้าย วางตนเป็นอุเบกขา**

★ มองปัญหาหรืออุปสรรคที่เกิดขึ้นกับเรา เป็นเพียงแบบฝึกหัดที่ให้ทดลองทำ ทำบ่อย ๆ จะเข้มแข็งและเกิดการพัฒนา คนเราทุกวันนี้ไม่ค่อยทำแบบฝึกหัด จึงเป็นคนอ่อนแอ คิดไม่เป็น แก้ไขปัญหาไม่ได้ มีลูกหรือลูกน้อง ต้องสอนให้รู้จักถึงความผิดพลาดบ้าง

★ ในการใช้ชีวิตนั้นเป็นเรื่องของ ความรัก ความเข้าใจ ให้อภัย

★ **ความรัก** มี ๒ อย่าง คือรักอยากเป็นเจ้าของ (เป็นทุกข์) กับรักที่อยากให้คนรักมีความสุข (เป็นสุข)

★ **ความเข้าใจ** คือ เข้าใจธรรมชาติของอีกฝ่ายหนึ่ง ว่าคนเรามีพื้นเพ สภาพแวดล้อม การเติบโตและการหล่อหลอมความคิด ไม่เหมือนกัน ความคิดและพฤติกรรมจึงแตกต่างกันไป ต้องเข้าใจว่านี่คือเรื่องปกติ

★ **รู้จักให้อภัย** ถ้าไม่สามารถทำความเข้าใจ เกี่ยวกับความรักและความเข้าใจให้ชีวิตคู่มีความสุขได้แล้ว ก็ต้องทำใจ คือการให้อภัย

★ **ต้องกำหนดเป้าหมายในชีวิต** ไว้บ้าง เป็นการกำหนดไว้ในใจ ไม่ถึงกับต้องไปเขียนหรือบันทึกไว้ที่ไหน เพื่อจะได้เป็นเข็มมุ่งไปสู่เป้าหมายนั้น (ไม่หลงทาง)

★ **ชีวิตใคร ชีวิตมัน** ชีวิตแต่ละคนไม่เหมือนกัน **อย่าเอาชีวิตเราไปเปรียบเทียบกับชีวิตคนอื่น** สิ่งที่เราเห็นอาจไม่ใช่ สิ่งที่เราไม่เห็น ให้ประมาณตนและใช้ชีวิตด้วยความพอดีจะมีความสุข (รู้จักพอ เป็นสุข ทุกสถาน)

★ **ชีวิตมนุษย์ต้องหมั่นฝึกซ้อม** ต้องเตรียมพร้อมที่จะเผชิญหน้ากับเหตุการณ์ต่างๆ อยู่ตลอดเวลา พยายามคิดถึงสถานการณ์ที่อาจเกิดขึ้น แล้วลองซ้อมดูว่าถ้าเรื่องนั้นเกิดขึ้นกับเรา เราจะ คิด พูด ทำหรือแก้ไขปัญหาอย่างไร เพื่อเป็นการฝึกคิด ฝึกพูด สร้างทักษะ และหากมีเหตุการณ์เกิดขึ้นจริง ก็จะสามารถปฏิบัติได้

นานาสาระ

เดือนนี้มีวันหยุดเกี่ยวเนื่องกับวันสำคัญทางศาสนา คือ วันมาฆบูชา
เรามารู้เรื่องวันมาฆบูชากัน

วันมาฆบูชา เป็นวันสำคัญของพระพุทธศาสนาวันหนึ่ง ซึ่งเป็นที่รู้จักกันว่า เป็นวันเกิดพระธรรม ถือว่าเป็นวันที่ พระพุทธเจ้า ได้ประกาศหลักธรรม คำสั่งสอนของพระองค์ เพื่อให้พระอรหันต์ทั้งหลาย ที่มาประชุมกันในวันนั้น นำไปเผยแผ่

วัน "มาฆบูชา" เป็นวันบูชาพิเศษที่ต้องทำในวันเพ็ญเดือนมาฆะ หรือในวันที่พระจันทร์เสวยมาฆฤกษ์ (ซึ่งโดยปกติทำกันเ็นกลางเดือน ๓ แต่ถ้ปีใดมีอธิกมาส คือ เดือนแปดสองแปด ก็เลื่อนไปกลางเดือน ๔) ถือกันว่าเป็นวันสำคัญ เพราะวันนี้ เป็นวันคล้ายกับ วันประชุมกันเป็นพิเศษ แห่งพระอรหันตสาวก โดยมีได้มีการนัดหมาย ซึ่งเรียกว่า วันจาตุรงคสันนิบาต ซึ่งได้

มีขึ้น ณ บริเวณเวฬุวันมหาวิหาร หลังจากที่พระพุทธเจ้าได้ตรัสรู้เป็นเวลา นับ
ได้ ๙ เดือน

วันนี้เอง ที่พระพุทธองค์แสดง "โอวาทปาฏิโมกข์" ซึ่งถือกันว่าเป็นหลักคำสอนที่เป็นหัวใจของพระพุทธศาสนา

จาตุรงคสันนิบาต คือ การประชุมพร้อมด้วยองค์ ๔ คือ

๑. วันนั้น เป็นวันมาฆปุรณมี คือวันเพ็ญขึ้น ๑๕ ค่ำกลางเดือนมาฆะ จึงเรียกว่า มาฆบูชา

๒. พระภิกษุ ๑,๒๕๐ รูป มาประชุมกันโดยมิได้นัดหมาย (สาเหตุของการชุมนุม)

๓. พระภิกษุทั้งหมดล้วนเป็นพระอรหันต์ ประเภทพริกขุญา คือ ได้อภิญญา ๖

๔. พระภิกษุ เหล่านั้น ทั้งหมด ได้รับการอุปสมบทจากพระพุทธเจ้าโดยตรง (เอหิภิกขุอุปสมบทา)

สาเหตุของการมาประชุม

เนื่องมาจากภิกษุเหล่านั้นล้วนเคยนับถือศาสนาพราหมณ์มาก่อนและในวันเพ็ญเดือนมาฆะ เป็นวันที่ทางศาสนาพราหมณ์ได้ประกอบพิธีติวารตรี คือ การลอยบาปในแม่น้ำคงคา และประกอบพิธีสักการบูชาพระเป็นเจ้าในเทวสถาน เมื่อถึงวันนั้น พระสงฆ์สาวกของพระพุทธเจ้าซึ่งเคยประกอบพิธีดังกล่าวจึงต่างพากันไปเฝ้าพระพุทธองค์

โอวาทปาฏิโมกข์ เป็นหลักคำสอนที่เป็นหัวใจของพระพุทธศาสนา ได้กล่าวถึง จุดหมาย หลักการ และวิธีการ ของพระพุทธศาสนาไว้อย่างครบถ้วน

๑. จุดหมายของพระพุทธศาสนา คือ พระนิพพาน (นิพพานัน ปรมฺ วทนฺติ พุทฺธา)

๒. หลักการของพระพุทธศาสนา คือ ต้องมีความอดทน ในการฝึกตนเอง เพื่อ บรรลุจุดหมาย (ขฺนฺติ ปรมฺ ตโป ติตฺติกุขา) ต้องประกอบด้วย

ก. ไม่ทำความชั่วโดยประการทั้งปวง ทั้งทางกาย วาจา และทางใจ (สพฺพ ปาปสฺส อรกณฺ)

ข. ทำความดีทั้งทางกาย วาจา และใจ (กุสลสฺสุปฺสมฺปทา) การไม่ทำความชั่วนั้น จะเรียกว่า เป็นคนดียังไม่ได้ การเป็นคนดี จะต้องทำความดี ทั้งทางกาย วาจา ใจ มิฉะนั้นแล้ว คนปัญญาอ่อน คนเป็นอัมพาต เป็นต้น ก็จะเป็นคนดีไปหมด

ค. การชำระจิตใจให้สะอาด ผ่องใส สงบ (สจฺจิตฺตปริโยทปนํ)

๓. วิธีการที่จะบรรลุจุดหมาย คือ ต้องฝึกอบรมตนแบบต่อเนื่อง ให้เกิดมรรคสามัคคี คือ อริยมรรคมีองค์ ๘ ** รวมพลังกัน เหมือนเชือก ๘ เกลียว หรือให้มีศีล สมาธิ และปัญญา รวมพลังกัน เหมือนเชือก ๓ เกลียว พัฒนากาย วาจา ใจ ให้พูดดี ทำดี คิดดี ไม่ตกอยู่ในอำนาจแห่งกิเลส คือ โลภะ โทสะ โมหะ หรือ ราคะ โมสะ โมหะ ไม่ตกอยู่ในอำนาจแห่งกิเลส ตัณหา หรือความใคร่ ความอยากมี อยากเป็น แบบมีติดบอด ความไม่อยากมี ไม่อยากเป็น ที่มันเป็นไปไม่ได้ เช่น ไม่อยากเป็นคนเสื่อมลาภ, ยศ, สรรเสริญ, สุข เป็นต้น โดยอาศัยวิธีการดังต่อไปนี้.

ก. ฝึกวาจา ระวังเสมอ มิให้กล่าวคำเท็จ คำหยาบ คำส่อเสียด คำเพ้อเจ้อ (อนุปวาโท)

ข. ฝึกกาย ระวังเสมอมิให้มีการฆ่า ทำลายชีวิต ตลอดจนจนถึงการเบียดเบียนทางกาย (อนุปฆาโต)

ค. ละเว้นข้อที่พระพุทธเจ้าได้ตรัสห้ามไว้ และทำตามข้อที่พระพุทธองค์อนุญาต (ปาฏิโมกฺขะ จ สิวโร)

ง. รู้จักประมาณในการบริโภค อาหาร ตลอดจน รู้จักประมาณในการใช้สอยปัจจัย ๔ (มตฺตณฺญา จ ภตฺตสฺสมิ)

จ. ฝึกตนอย่างจริงจัง ในที่ที่สัจจจากสิ่งรบกวน (ปนฺตฺนุ จ สยนาสนฺ)

ฉ. ภาวนาอยู่เสมอ คือ พัฒนาตนเองให้พ้นจากอำนาจของกิเลสต้นเหตุการภาวนา หมายถึง การใช้ทั้งสมาธิ และวิปัสสนา แก้ปัญหา หรือจัดการกับกิเลส (อิธิจิตฺเต จ อาโยโค) เป็นการตรวจสอบตัวเองอยู่เสมอ มิให้จิตใจเศร้าหมอง ให้จิตใจผ่องใสอยู่เสมอ (สจิตฺตปริโยทปนฺ)

หลักธรรมที่พระพุทธเจ้าได้ประกาศไว้จะบรรลุผลตามที่พระพุทธเจ้าทรงเผยแผ่ไว้ว่า ต้องปฏิบัติตนโดยเว้นจากความชั่วทุกประการ เพื่อระงับบาปอกุศล ทั้งไม่เบียดเบียนและไม่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่คนที่ประพฤติดี ปฏิบัติชอบทั้งหลาย (น หิ ปพฺพชิตฺ ปฺรฺบฺชาตี สมนฺ โหติ ปรี วิหฺรฺยฺนฺโต)

** อริยมรรคมีองค์ ๘ ได้แก่

สัมมาทิฏฐิ	ความเห็นชอบ
สัมมาสังกัปปะ	ความดำริชอบ
สัมมาวาจา	การพูดจาชอบ
สัมมากัมมันตะ	การทำงานชอบ
สัมมาอาชีวะ	การเลี้ยงชีวิตชอบ
สัมมาวายามะ	ความพากเพียรชอบ
สัมมาสติ	ความระลึกชอบ
สัมมาสมาธิ	ความตั้งใจมั่นชอบ

อภิญญา ๖

อภิญญา คือความรู้อันยอดเยี่ยมมี ๖ ประการ ได้แก่

๑. แสดงฤทธิ์ได้ (อิทธิวิธิ)
๒. หูทิพย์ (ทิพยโสต)
๓. รู้จักกำหนดใจผู้อื่น (เจโตปริยญาณ)
๔. ระลึกชาติได้ (ปุพฺเพนิวาสนานุสติญาณ)
๕. ตาทิพย์ (ทิพยจักขุ)
๖. ทำอาสวะกิเลสให้สิ้นไป
- คือญาณหยั่งรู้ในธรรมเป็นที่สิ้นไปแห่งอาสวะทั้งหลาย (อาสวักขยญาณ)

เลี้ยงลูกให้เป็น

เด็กสมัยนี้มักจะให้พ่อแม่ดูแล ทำอาหาร ทำความสะอาด และรอรับการบริการจากพ่อแม่จนเป็นเรื่องปกติ และเด็กจะคิดว่าเป็นสิ่งที่สมควรได้รับ แต่หารู้ไม่ว่าเด็กที่ได้รับการพะนอหรือเอาใจอยู่เสมอ จะเติบโตขึ้นจะเป็นผู้ใหญ่ที่ช่วยเหลือตัวเองไม่เป็นคอยแต่จะรอความช่วยเหลือพึ่งพาจากคนอื่นเสมอ ไม่ยืนหยัดที่จะอยู่ได้ด้วยตนเอง รวมทั้งหากเด็กที่ไม่เข้าใจและไม่รู้คุณค่าของเงิน ยิ่งไม่สามารถต่อสู้กับเศรษฐกิจในอนาคตได้แน่นอน

ต่อไปนี่คือข้อแนะนำในการเตรียมความพร้อมในการเลี้ยงลูกให้ใช้เงินเป็น และไม่ลำบากในอนาคตต่อไป จำเป็นต้องสอนในเรื่องเหล่านี้

๑. สอนเรื่องการออมเงิน ต้องหัดให้ออมตั้งแต่รู้จักสตางค์ ไม่ควรเกิน ๓ ขวบ โดยให้หยอดกระปุกออมสิน พออายุ ๗ ขวบให้รู้จักฝากธนาคาร ให้เปิดบัญชีชื่อของเด็กเลย เพราะหากพ่อแม่เปิดบัญชีให้เด็ก เด็กจะรู้สึกว่าเป็นเรื่องที่ได้มาง่ายๆ ผลที่ตั้งใจจะสอนให้เด็กอดออมก็จะได้ผลน้อย และให้เด็กเก็บสมุดบัญชีเองด้วย รวมทั้งสนับสนุนให้ออมอย่างสม่ำเสมอ

๒. ให้ความหน้มหรือเบี้ยเลี้ยงสม่ำเสมอ ให้เด็กรับผิดชอบเงินของตนเองเป็นการสร้างพื้นฐานที่จะไม่ให้เด็กใช้จ่ายเกินตัว สร้างกฎเกณฑ์พื้นฐานของชีวิตเสียแต่เนิ่นๆที่ว่า “เมื่อไม่มีเงินก็ไม่การใช้จ่ายได้ จำเป็นต้องอด” และต้องหัดให้รู้จักการไม่มีเงิน การอยากได้เงินบ้าง เพื่อให้เกิดความกระตือรือร้นในการหาเงิน การกำหนดจำนวนเงินเบี้ยเลี้ยงเท่าใดนั้นขึ้นอยู่กับอายุของเด็ก แต่กฎข้อนี้คือเมื่อเด็กใช้เงินหมดแล้ว อยากรักก็ต้องไม่ให้

รวมทั้งไม่ให้อย่างอื่นทดแทน เด็กจะได้รับบทเรียนจากการบริหารเงินของตนเอง เรียนรู้การเก็บเงินเพื่อสิ่งที่ตนอยากได้เอง ความภูมิใจในการเก็บเงินจากเบี้ยเลี้ยงของตนเด็กจะภูมิใจและเมื่อได้รับคำชมก็จะเก็บออมมากขึ้น

๓. ให้เด็กช่วยงานบ้าน กำหนดเวลาและหน้าที่ให้ทำตามแต่วัยของเด็ก แม้เด็กเล็กก็ตาม เด็กจะกระตือรือร้นที่จะช่วยงาน ควรให้ได้ช่วยและมอบหมายเป็นหน้าที่ต่อมา และหากผลงานออกมาไม่ดีก็อย่าตำหนิเด็กจะค่อยๆ พัฒนา และให้ความสนใจงานของตนได้

๔. อย่าใช้เงินติดสินบนหรือลวงโทษ แม้ว่าเด็กช่วยเหลืองานบ้านหรือทำสิ่งใดที่เป็นการช่วยแบ่งเบาภาระของพ่อแม่ ก็อย่าตั้งกฎว่าเด็กต้องได้เงิน เว้นแต่ว่าผลงานดีจะตอบแทนน้ำใจ แต่ก็ต้องอธิบายว่าครอบครัวต้องช่วยเหลือกัน เด็กจะเรียนรู้ว่าการทำงานเพราะตัวเองต้องการทำไม่ใช่เพื่อรางวัลของพ่อแม่ หรือการลวงโทษที่เด็กไม่ทำงานด้วยการตัดเบี้ยเลี้ยงนั้น จะเป็นการสอนเด็กให้หวัดทุกอย่างด้วยเงิน เด็กจะขาดความรับผิดชอบและคิดว่าใช้เงินทดแทนได้

๕. อย่าปกปิดเรื่องเงิน พ่อแม่บางคนคิดว่าลูกไม่จำเป็นต้องรู้เรื่องเงินของครอบครัว เป็นเด็กมีหน้าที่เรียนก็เรียนไป จึงทำให้ลูกไม่รู้ขีดจำกัดในการใช้เงินของครอบครัว แต่การให้เด็กรู้ฐานะการเงินของครอบครัว ต้องระวังที่จะสอนให้รู้ตามสภาวะและอายุของเด็กรวมทั้งสอนให้เด็กรู้จักกาลเทศะและรู้จักรักษาความลับได้ ตามอายุ ทั้งนี้อาจสร้างแรงจูงใจที่จะให้เด็กมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาการเงินของครอบครัวได้

การสอนให้เด็กอดออม และประหยัดเพื่อเตรียมพร้อมไปกับเศรษฐกิจที่ไม่เฟื่องฟู ในภาวะอย่างนี้ ได้มีการสอนในหมู่คนทางตะวันตกว่า การสอนลูกสิ่งแรกคือการสอนให้รู้จักคุณค่าของเงิน และการหาเงิน เมื่อเด็กรู้จักคุณค่าของเงินก็จะตั้งใจเรียนเพื่อเป็นช่องทางหาเงิน การเกรงใจจะน้อย การหาเงินเองทำให้เด็กรู้จักความลำบากในการไม่มีเงิน ทางตะวันตกจึงสนับสนุนงานให้เด็กทำงาน ไม่ว่าจะเป็นการส่งหนังสือพิมพ์ การตัดหญ้า การทำงานร้านอาหาร หรือปั้มน้ำมัน ให้เด็กหัดดำรงชีวิตด้วยตนเองไม่หวังแต่จะพึ่งพ่อแม่หรือคนอื่น และรู้จักคุณค่าของเงิน ดังนั้น หากลูกเป็นคนที่มีความมุมานะ อดทน บากบั่น ทำงานเอาจริงจัง ย่อมง่ายที่จะอยู่รอดในสังคมด้วยตนเองได้โดยไม่ต้องแบมือขอเงินพ่อแม่ไปเลี้ยงตัวเองและลูกต่อไป

ปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ

เรามักจะกลัว ฟ้าแลบ ฟ้าร้อง ฟ้าผ่า กันมาก โดยเฉพาะ
ตอนเป็นเด็กๆ
ปรากฏการณ์ ฟ้าผ่า ฟ้าแลบและ ฟ้าร้อง
เกิดจากอะไรมาด้วยกัน

ฟ้าผ่า ฟ้าแลบและฟ้าร้องเป็น
ปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ

เกิดจากการถ่ายเทประจุไฟฟ้าจำนวนมาก
ระหว่างวัตถุที่มีประจุไฟฟ้าซึ่งอาจเกิดขึ้นระหว่างพื้นโลกกับก้อนเมฆ หรือ
ระหว่างก้อนเมฆกับพื้นดิน เหมือนกับหลักการที่ว่าถ้าเอาวัตถุต่างชนิดมา
ถูกันจะเกิดอำนาจของไฟฟ้าขึ้น ในวัตถุทั้งสองนั้น

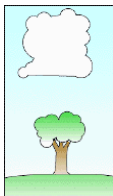
ลม ซึ่งประกอบด้วยโมเลกุลของแก๊สชนิดต่าง ๆ

- เมื่อพัดด้วยความเร็วสูงจะทำให้เกิดการขัดสีกับผิวพื้นโลกและสิ่งก่อสร้างต่าง ๆ จึงทำให้โมเลกุลของลมได้รับ**ประจุลบ (อิเล็กตรอน)**
- เมื่อลมได้รับอิเล็กตรอน และไปถ่ายเทให้กับด้านล่างของก้อนเมฆ
- เมื่อ**อิเล็กตรอน** รวมตัวกันที่ด้านล่างของก้อนเมฆมากขึ้นเรื่อย ๆ จนถึงขนาดหนึ่ง แรงผลักระหว่างอิเล็กตรอนบนก้อนเมฆ จะผลักดันให้อิเล็กตรอนที่ผิวโลกแยกตัวออกจากประจุบวก จนทำให้**ผิวโลกมีประจุเป็นบวกเพิ่มมากขึ้น**
- ประจุลบบนก้อนเมฆจะผลักรันเองและขณะเดียวกันจะถูกดูดโดยประจุบวกจากพื้นโลก จึงทำให้มีประจุลบเคลื่อนที่ลงสู่ผิวโลก เนื่องจากแรงผลักรันจากด้านบนและแรงดูดจากด้านล่าง

ซึ่งการที่ประจุเคลื่อนที่จากก้อนเมฆไปสู่ผิวโลกจะเรียกว่า **ฟ้าผ่า**

ถ้าประจุเคลื่อนที่จากก้อนเมฆไปยังก้อนเมฆเรียกว่า **ฟ้าแลบ**

ในขณะที่ประจุไฟฟ้าแหวกผ่านไปในอากาศด้วยอัตราเร็วสูงมันจะผลักรันให้อากาศ แยกออกจากกัน แล้วอากาศก็กลับเข้ามาแทนที่โดยฉับพลันทันที ทำให้เกิดเสียงดังลั่นขึ้น เราเรียกว่า **ฟ้าร้อง**

ฟ้าแลบและฟ้าร้องในพายุเกิดขึ้นพร้อม ๆ กัน แต่มนุษย์เรามองเห็นฟ้าแลบก่อนต่อมาจึงได้ยินฟ้าร้อง ทั้งนี้ เพราะเหตุว่าแสงมีความเร็วมากกว่าเสียง แสงมีอัตราเร็ว ๓๐๐,๐๐๐ กิโลเมตรต่อวินาที ส่วนเสียงมีอัตราเร็วประมาณ ๑/๓ กิโลเมตรต่อวินาที

เท่านั้น เพราะเหตุนี้ เมื่อมีฟ้าแลบและฟ้าร้อง เราจึงได้เห็นฟ้าแลบหรือประกายไฟได้ทันทีและได้ยินเสียงฟ้าร้องทีหลัง

ถ้าเราต้องการทราบว่าฟ้าแลบอยู่ห่างจากเราเท่าใดเราก็จับเวลาตั้งแต่เมื่อเรา เห็นฟ้าแลบจนถึงเมื่อเราได้ยินเสียงฟ้าร้องว่าเป็นจำนวนกี่วินาที แล้วเอาจำนวนวินาทีคูณด้วย $๑/๓$ ก็จะได้เป็นระยะกิโลเมตร เช่นเราจับเวลาระหว่างฟ้าแลบกับฟ้าร้องได้ ๖ วินาที เราก็จะทราบได้ว่า ฟ้าแลบอยู่ห่างจากเราประมาณ $๑/๓ \times ๖ = ๒$ กิโลเมตร

เอาละฟ้าแลบก็แล้ว ฟ้าร้องก็แล้ว ต่อไปฟ้าผ่า

ฟ้าผ่านั้นจะผ่าแต่สิ่งที่เป็นสื่อไฟฟ้า

และอยู่สูงขึ้นไปในท้องฟ้ามากกว่าสิ่งอื่น ในบริเวณข้างเคียงเสมอ เพราะไฟฟ้านั้นต้องเดินทางลัดระหว่างก้อนเมฆกับพื้นดิน ถ้ามีสื่ออะไรอยู่สูงมันก็จะผ่านลงมาทางสื่อ นั้นจึงมีข้อห้ามกันว่า อย่าเดินกลางทุ่งโล่งในขณะที่ท้องฟ้าคะนอง อย่าถือโลหะออกอยู่กลางแจ้งขณะที่ฟ้าคะนองและอย่าอยู่ใต้ต้นไม้ที่สูงๆ ขณะที่ฟ้าคะนอง ฯลฯ เพราะจะทำให้ฟ้าผ่าได้

การป้องกันฟ้าผ่าอาคาร บ้านเรือน และสิ่งก่อสร้าง

ทำได้โดยเอาโลหะปลายแหลมขึ้นไปปักไว้ บนส่วนสูงที่สุดของสิ่งก่อสร้างนั้น แล้วต่อสื่อลงมาผูกกับแผ่นทองแดงฝังลงไปในดินให้ลึก ๆ ซึ่งจะเป็นทางเดินผ่านของกลุ่มอนุภาคไฟฟ้าจากอากาศหรือที่เราเรียกกันว่า สายล่อฟ้า

